

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

registrikood: 90012432

tänava nimi, number: Kooli tn 5

linn: Haapsalu linn

vald: Haapsalu linn

maakond: Lääne maakond

postisihnumber: 90502

telefon: +372 4737065

e-posti address: info@salm.ee

veebilehe address: www.salm.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Tulemiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Netovara muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	15
Lisa 6 Kapitalirent	16
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 8 Võlad töövõtjatele	17
Lisa 9 Tulu ettevõtlusest	17
Lisa 10 Annetused ja toetused	18
Lisa 11 Jagatud annetused ja toetused	18
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 13 Tööjõukulud	19
Lisa 14 Muud finantstulud ja -kulud	19
Lisa 15 Seotud osapooled	20
Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva	21
Aruande allkirjad	22
Vandeauditiitori aruanne	23

Tegevusaruanne

SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid 2018. aasta tegevusaruanne.

I Sissejuhatus

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (edaspidi SA HLM) põhikirjalised eesmärgid on:

1. Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
2. Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

II Põhieesmärgid 2018. aastaks ja nende täitmine:

1. Piiskopilinnuse pealinnuses muuseumi ettevalmistus- ja lammutustööde, välisrajatiste ehitustööde ja hoone rekonstrueerimistööde elluviimine.

Täitmine: Tööd toimusid vastavalt ehituslepingule ja ajagraafikule ning tagati stabiilne rahastamine.

Seoses linnusemuuseumi rekonstrueerimistööde rahastamisega 2018. aastal taotleti arvelduskrediidi laenu võtmist Eesti Vabariigilt. Laenu andmise arvelduskrediidi vormis 2014–2020 perioodi struktuuritoetustest rahastatava projekti „Haapsalu piiskopilinnuse arendamine tegevusmuuseum-külastuskeskuseks” elluviimiseks otsustas Vabariigi Valitsus riigieelarve seaduse § 61 lõike 1 punkti 3 alusel 19.04.2018. a korraldusega nr 102 “Laenu andmine Sihtasutusele Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid”.

2. Raudtee- ja Sidemuuseumi vaguni restaureerimine INTERREG-i EST-LAT programmi raames (dets. 2017 – aprill 2019).

Täitmine: Platskaardivaguni restaureerimine on lõpetatud.

Tööde läbiviimiseks korraldati kaks hanget: vaguni restaureerimine summas 33.305,00 eurot (ilma KM); vaguni akende valmistamine ja paigaldamine 12.950,00 eurot (koos KM).

2019. aasta I kv toimuvad kavandatud tegevused näituseprogrammide koostamiseks. Vagun avatakse külastajatele 2019. aasta suvehooajaks.

3. End. Ambulantsihoone (Raudtee 10) Raudtee- ja Sidemuuseumi dokumendihoidlaks renoveerimine (2018 I p.-a.).

Täitmine: Remonttööd on edasilükatud.

Vastavalt sihtasutuse nõukogu 14.02.2018 (protokoll nr 23) koosoleku otsusele tehti Kultuuriministeeriumi esindaja poolt ettepanek täiendavalt analüüsida end. Ambulantsihoone (Raudtee 10) Raudtee- ja Sidemuuseumi dokumendihoidlaks renoveerimise otstarbekust ja üldist kogude seisukorda. Põhjuseks muuseumide uue ühishoidla kavandamisel toetuste planeerimine hoidlate renoveerimiseks. Kultuuriministeerium moodustas komisjoni (kk nr 123, 28.06.2018) ning algatas 24.09.2018 haldusjärelevalve (kiri nr 12-1/1922-1) muuseumikogu korralduse üle. Komisjon külastas Sihtasutuse kogusid 17.10.2018. Toetamisotsus selgub 2019. aasta I poolel.

4. EV 100 raames end. Raekojas näituse „1982“ koostamine (veebruar 2018).

Täitmine: Näitus avati 28.03.2018 (kuni 03.03.2019.), mida külastas 2018. aastal 5609 inimest. See on viimase viie aasta suurim Raekoja näituste külastajate arv.

5. Iloni Imedemaal Ilon Wiklandi avatud raamatukogu ja teaduskogu avamine külastajatele (2018 I p.-a.).

Täitmine: Raamatukogu avamine lükkus 2019. aasta lõppu ning selle sisustamine teostub Ilon Wikland 90 sünnipäeva tähistamisega 2020. aastal.

Ettevalmistustööd raamatukogu uuendamiseks algasid 2017. aastal, mil valmis avatud raamatukogu ruumilahendus ja mööblikavandid. 2018. aastal remonditi ruum ning paigaldati uus valgustus.

6. Saavutatakse tasuliste teenuste mahuks 183.000 eurot.

Täitmine: Tasuliste teenuste mahuks saavutati 284.042,19 eurot.

7. Tartu Kunstimuuseumist üle tulnud Ants Laikmaa dokumendikogu digiteerimine.

Täitmine: dokumendikogu digiteerimine on kavandatud 2019. aastaks. 2018. aastal tuli läbi viia ettevalmistustööd, mille käigus töötati läbi Laikmaa dokumendikogu – kokku 3066 lk materjale ning koostati esialgsed nimekirjad.

8. Ilon Wiklandi illustratsioonide Rootsi-Jaapani ühisnäituse „Pipi Pikksukk ja Astrid Lindgreni maailm“ ettevalmistamine Jaapanis (juuli 2018 – juuli 2020).

Täitmine: Näitus avati 28.07.2018 Tokyos ning jääb Jaapanisse kuni 2020. aasta juulini – kokku 10 linnas. Sihtasutus laenas Jaapani näitusele 40 Ilon Wiklandi illustratsiooni ning osales näituse kataloogi koostamisel.

III Meetmed põhieesmärkide täitmiseks:

1. Arendustegevused

Eesmärk: kultuuripärandi tutvustamine erinevates vormides ning selle läbi pärandist osasaajate ja muuseumide külastajate arvukuse suurendamine

Kokkuvõttes täideti põhiosas kavandatud tegevused, millest olulisematest alljärgnev ülevaade:

1.1. Näitused

28.02. (kuni 03.03.19) avati EV 100 raames näitus „1982“ Raekojas.

05.-08. avati suveekspositsioon Raudtee- ja Sidemuuseumis end. 3 klassi ootesaalis.

07. -07.20 avati Rootsi-Jaapani ühisnäitus Tokyos, Jaapanis (sh näituse kataloogi ja Imedemaa bukleti koostamine).

1.2. Uurimistöo: konverentsid ja publikatsioonid

17.03. toimus ajalooliste puitmajade fassaadi hooldamise praktiline koolitus (koostöös MKA).

27.06. (kuni 30.09.) Imedemaal avati ülevaatenäitus P. Tšaikovski balletist „Luikede järv“ Eestis“ ning selle ajaloo Eestis (Imedemaa) Tšaikovski festivali raames.

30.06. toimus Läänemaa XXII ajaloo konverents ning ilmus Läänemaa Muuseumi Toimetised XXI köide.

04. avaldati Ilon Wiklandi näituse kataloog inglise keeles.
08.10. toimus Läänemaa koolinoorte II ajalookonverents (koostöös LÜG).

1.3. Arendusprojektid, üritused

05.02. korraldati Ilon Wiklandi noore kunstniku tunnustusüritus.
01.-05; 09.-12. korraldati Läänemaa õpilaste Ajalooring.
03. digiteeriti ja tehti kodulehel kättesaadavaks Läänemaa Muuseumi Toimetised.
08. loodi interaktiivne nutimäng „Lapsepõlv Haapsalus“ peredele.
04.07.-26.07. korraldati suvelavastus Imedemaal (A. Lindgren "Rasmus, Lontus ja Pontus" koostöös Tallinna 32. keskkooli näiteringiga; lavastaja Eva Kalbus).
30.11.-16.12. korraldati lastelavastus Imedemaal "Pöialpoiss Nilss Karlsson" (Miks Teater).

2. Investeeringud

Eesmärk: Kultuurimälestiste (sh piiskopilinnus ühes toomkirikuga) konserveerimis- ja korrastustööde kavapõhine rakendamine nii külastuskeskkonna ohutuse kui ka mitmekülgsema kasutamise tagamiseks.

2.1. Konserveerimine

01.-12. plaanipäraselt toimusid piiskopilinnuse pealinnuses ettevalmistus- ja lammutustööd, välisrajatiste ehitus- ja rekonstrueerimistööd.

2.2. Remont

06-08. restaureeriti INTERREG-i EST-LAT programmi raames Raudtee- ja Sidemuuseumi vagun (dets. 2017 – aprill 2018).
07.-08. rajati Toomkirikusse invatee ning remonditi külgsissepääs.
11.-12. remonditi jaamahoone fassaadi avariilised osad.
12. remonditi Iloni Imedemaal trepikoridor, veranda, Ilon Wiklandi avatud raamatukogu (sh teaduskogu) ruum ning paigaldati uus valgustus.
12. valmistati ja paigaldati aknad restaureeritud vagunile.
12. Laikmaa muuseumi peahoonele paigaldati uus piksekaitsesüsteem.

3. Kogud

Eesmärk: Sihtasutuse käsutusse antud kultuuriväärtuslike kogude inventeerimine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine.

01.-12. end. Läänemaa Muuseumi dokumendikogu (A3) skaneerimine (eesmärk 20%).
01.-12. end. Läänemaa Muuseumi kogu I etapi kirjeldamine (6000 objekti).
01.-12. Raudteemuuseumi kogude sisestamine ja I etapi kirjeldamine (3000 objekti).

Täitmine: Dokumentide digimine (A3 skanner); suurimad juurdekasvud:

- käsikirjad 7% > 64%,
- dokumendid 11% > 16%,
- kunstikogu 34,5 > 41%,
- arheoloogia 52% > 58%,
- trükiste kogu 70% > 72%.

(Käsikirjade kogus on mõõtühikuks käsikiri, mitte käsikirja lehekülgede arv.)

Raudteemuuseumi kogudest sisestati kokku 2113 objekti (kokku sisestatud 7793 ehk 55%). Raudtee- ja Sidemuuseumi kogu vajab eraldi koguhoidja töökoha loomist, mis on kavas 2020. aastal.

2018. aastal lülituti kahte digiprojekti:

- 1) Rahvusarhiiv dokumendid - „Jäägem eestlasteks, aga saagem ka eurooplasteks (1860-1920)“;
- 2) ERM esemeline materjal - „Riikliku, rahvusliku või kultuuriloolise väärtusega esemed“
End. Läänemaa Muuseumi I etapi kirjeldamine – kokku 3140 objekti.

4. Personal

Eesmärk: Sihtasutuse igapäevase toimimise ja arendustegevuste tagamine kompetentse ja motiveeritud personaliga.

Vastavalt KuMi täiendava toetusega tagatakse peamiselt kõrgharidusega ja/või kõrgema kutsekvalifikatsiooniga töötajate palgatõus 1150 euroni kuus ning üldine palgakasv 7,5%.

01.-12.18. Sihtasutuse töötajad osalesid erinevates rahvusvahelistes kultuuripärandi koostöövõrgustikes:

- Läänemereäärsete Linnuste ja Muuseumide Assotsiatsioon (*Association of the Castles and Museums around the Baltic Sea*);
- Läänemereäärsed muuseumid (*Network of Museums in the Baltic*);
- Kultuuripärandi interpreteerimine (*Interpret Europe*);
- Arheoloogiapärandi uurimine (*DGAMN*).

Kokkuvõtteks

2018. aasta suurimaks kordaminekuks oli arvelduskrediidi laenu saamine, limiidiks määrati 900 000 eurot (üheksasada tuhat eurot) ning kasutusajaks kuni 30.09.2019 intressimääraga aastas 1,34%. Sellega tagati objekti rahastamise stabiilsus kuni tööde lõpuni.

Raudtee- ja Sidemuuseumi hoonestu ja kogu kompleksi väljaarendamine vajab uut tegevuskava. Algselt kavandatud konserveerimisprojekti ettevalmistamine Norra ja EMP majanduspiirkonna meetmesse tuli 2018. aasta lõpus peatada, kuna antud meede toetab ajaloolisi ehitisi muinsuskaitsealadel. Haapsalu ajalooline jaamahoone jääb muinsuskaitsealast välja ning ei ole abikõlblik. Raudtee 10 ehitamine dokumendihoidlaks otstarbekuse kohta esitab kogude komisjon oma aruandes Kultuuriministeriumile 2019. aasta aprillis.

Esmakordselt sihtasutuse tegevuse jooksul restaureeriti vagun-museaal. Töö tulemusena saab koostada veeremi restaureerimiskava ning algatada ekspertiisid veeremi taastamise mahtude ja võimalikkuse üle. Vaguni restaureerimistöid rahastas Interreg EST-LAT programm, Kultuuriministerium ja sihtasutus.

Remonditi Imedemaa II korruse raamatukogu ja verandat ning jaamahoone perrooni kandeposte ja vahekilpe Kultuuriministeriumi toetusel. Laikmaa majamuuseumi peahoone sai uue piksekaitseüsteemi.

Kogude inventeerimisel tehti MUIS-i plaanitud väiksem arv kirjeldusi, kuna kogudega seotud vähesed personaliga on raske tagada aastaringset järjepidevust muude ülesannete kõrval. Samas

liitus asutus kahe EL sf toetust saava digiteerimisprojektiga, mis aitab kaasa kogude digiteerimise ja kirjeldamise mahtu suurendada.

Vaatamata pealinnuse sulgemisega oli külastajatele avatud toomkirik suvehooajal kõikidel päevadel. Iloni Imedemaa tihe suveprogramm tagas külastuste tõusu ning esmakordselt ületati seal 20 000 külastaja piir (21043). 2018. aasta augustikuus ületas sihtasutus kavandatud omavahendite aastaplaani. Kokkuvõttes teeniti omavahendeid plaanitust rohkem u 100.000 eurot. Muuseumi külastas kokku 60 803 inimest. See on võrreldes 2017. aastaga küll ca 5000 külastajat väiksem, kuid siis oli pealinnus kaheksa kuud avatud.

Kokkuvõttes tagati 2018. aastal linnusemuuseumi stabiilne rahastamine, ehitustööde püsimine ajagraafikus, mis lubab uue muuseumi avada juunis 2019. Samuti väärrib esiletõstmist sihtasutuse töötajaskonna igakülgne panustamine muuseumiprogrammidesse ja linnusemuuseumi ehitustegevusse.

PEAMISED FINANTSSUHTARVUD

Finantssuhtarvude arvutamise meetodika

Tulemi marginaal = tulem / müügitulu

Netovara puhastootlus = tulem / netovara

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja = käibevara/ lühiajalised kohustused

Võlakordaja = kohustused/ koguvara

Netovara määr = netovara / aktiva

Finantssuhtarvude lähteandmed	2018.a.	2017.a.
Käibevara	533 792	108 469
Kohustused	573 997	162 909
Lühiajalised kohustused	570 479	155 986
Netovara	4 208 806	2 178 562
Aktiva	4 782 803	2 341 471
Varad	4 782 803	2 341 471
Müügitulu	284 025	325 306
Tulem	2 030 244	120 950

Finantssuhtarvud	2018.a	2017.a.
Tulemi marginaal	7,15	0,37
Netovara puhastootlus	0,48	0,06
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,94	0,70
Võlakordaja	0,12	0,07
Netovara määr	0,88	0,93

Anton Pärn
 Juhatuse liige
 Haapsalus, 15.03.2019

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	93 047	23 400	2
Nõuded ja ettemaksud	440 745	85 069	3
Kokku käibevarad	533 792	108 469	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	4 249 011	2 233 002	5
Kokku põhivarad	4 249 011	2 233 002	
Kokku varad	4 782 803	2 341 471	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	3 405	3 297	6
Võlad ja ettemaksud	567 074	152 689	4,7,8
Kokku lühiajalised kohustised	570 479	155 986	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	3 518	6 923	6
Kokku pikaajalised kohustised	3 518	6 923	
Kokku kohustised	573 997	162 909	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 064 598	1 064 598	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	1 113 964	993 014	
Aruandeaasta tulem	2 030 244	120 950	
Kokku netovara	4 208 806	2 178 562	
Kokku kohustised ja netovara	4 782 803	2 341 471	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	2 883 748	761 189	10
Tulu ettevõtlusest	284 448	325 306	9
Kokku tulud	3 168 196	1 086 495	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-2 750	-1 250	11
Mitmesugused tegevuskulud	-433 826	-338 778	12
Tööjõukulud	-523 205	-459 744	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-175 533	-165 384	
Kokku kulud	-1 135 314	-965 156	
Põhitegevuse tulem	2 032 882	121 339	
Muud finantstulud ja -kulud	-2 638	-389	14
Aruandeaasta tulem	2 030 244	120 950	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud annetused ja toetused	463 755	400 855	
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	341 005	378 768	
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-1 500	0	
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-625 806	-455 311	
Väljamaksed töötajatele	-392 259	-437 945	
Laekunud intressid	0	136	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	109 642	60 897	
Kokku rahavood põhitegevusest	-105 163	-52 600	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 779 944	-207 341	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	1 980 689	87 800	
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	-20 000	0	
Muud laekumised investeerimistegevusest	0	20 000	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	180 745	-99 541	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-3 297	-3 191	
Makstud intressid	-2 638	-389	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-5 935	-3 580	
Kokku rahavood	69 647	-155 721	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	23 400	179 121	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	69 647	-155 721	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	93 047	23 400	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	1 064 598	993 014	2 057 612
Aruandeaasta tulem		120 950	120 950
31.12.2017	1 064 598	1 113 964	2 178 562
Aruandeaasta tulem		2 030 244	2 030 244
31.12.2018	1 064 598	3 144 208	4 208 806

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid 2018.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Tulemiaruarande koostamisel on lähtutud Raamatupidamistoimkonna juhendi (RTJ) nr 14 esitatud skeemist 1.

Rahavoogude aruanne on koostatud kasutades otsest meetodit.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes sularahakassas ning Riigikassas olevat raha jääki. Kõik rahalised vahendid on kajastatud eurodes.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Hindamisel vaadeldakse igat arvet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

- (a) 90-100 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;
- (b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

Varud

Varudena kajastatakse müügi eesmärgil soetud kaupu.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kuludest.

Varude arvestuses kasutatakse FIFO meetodit. Varude realiseerimist kajastatakse nende soetamise järjekorras.

Varusid kajastatakse bilansiväliselt. Varud kajastatakse aruandeperioodi kuluna ja müügi momendil tuluna, kuna müügi eesmärgil soetatud kaupade näol on tegu lühikese perioodi ning enamasti aasta jooksul realiseeritava kaubaga.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumuses alates 5000 eurot.

Põhivara soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele).

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Materiaalse põhivara objektide soetusmaksumus amortiseeritakse kuluks nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Maad ei amortiseerita.

Kulumit arvetatakse igakuiselt. Üldjuhul lähtutakse alljärgnevatest vahemikest:

- (a) Hooned ja rajatised 10-50 a.
- (b) Masinad ja seadmed 5-10 a.
- (c) Inventar 2-10 a.
- (d) Arvutustehnika 2-3 a.

Rendid

Renditehingut käsitatakse kapitalirendina, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Üldjuhul kajastatakse kapitalirendina kõik lepingud, kus on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

- (a) renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpul üle rentnikule;
- (b) rentnikul on optsioon osta renditavat vara oluliselt madalama hinnaga selle õiglasest väärtusest ning on kindel, et rentnik seda kasutab;

- (c) lepinguperiood katab üle 75% renditava vara majanduslikust elueast;
- (d) rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus üle 90% renditava vara õiglasest väärtusest;

Kui vara antakse tasuta kasutusse perioodiks, mis ületab 75% vara järelejäänud kasulikust elueast, loetakse tehing oma sisult ka kapitalirendiks. Kuna tasuta rendile andmisel kapitalirendinõuet ega -kohustust ei teki, kajastatakse tehingut mitterahalise sihtfinantseerimisena põhivara jääkväärtuses ja võetakse põhivara bilansis arvele.

Põhivara tasuta kasutusse andja eemaldab vara bilansist ja kajastab selle jääkväärtuse mitterahalise sihtfinantseerimisena põhivara soetuseks, ning peab vara kohta edaspidi arvestust bilansiväliselt.

Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused.

Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud.

Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimist võib kajastada arvestuse lihtsustamise eesmärgil laekumisel koheselt tuluna, kui lepingujärgne summa on väiksem põhivara kapitaliseerimise alampiirist. Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisi eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud.

Tulud

Tulud arvestatakse realiseerimismomendil või lepingus fikseeritud perioodi(de) kohta. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Tulu kajastatakse siis, kui sihtasutusel tekib summale nõudeõigus.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui:

- (a) olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- (b) müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamise vastutust, mida seostatakse omandiga ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- (c) tulu müügittehingust saab usaldusväärselt mõõta;
- (d) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (e) tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulused ja kulused) on võimalik usaldusväärselt prognoosida. Tehingu lõpptulemust on võimalik usaldusväärselt prognoosida siis, kui:

- (a) tulu suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta;
- (b) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (c) tehingu valmidusastet bilansipäeval on võimalik usaldusväärselt mõõta; ja
- (d) tehinguga seotud tehtud kulused ning tehingu lõpetamiseks vajalike kulused on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulused. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Kulused kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulused.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Sularaha kassas	2 073	1 868
Arvelduskontod	90 974	21 532
Kokku raha	93 047	23 400

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	10 246	10 246	
Ostjatelt laekumata arved	10 246	10 246	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	69 999	69 999	4
Muud nõuded	4	4	
Viitlaekumised	4	4	
Ettemaksed	1 300	1 300	
Tulevaste perioodide kulud	1 300	1 300	
Saamata sihtfinantseerimine	359 196	359 196	
Kokku nõuded ja ettemaksed	440 745	440 745	
	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	13 655	13 655	
Ostjatelt laekumata arved	13 655	13 655	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	21 373	21 373	4
Muud nõuded	368	368	
Viitlaekumised	368	368	
Ettemaksed	1 278	1 278	
Tulevaste perioodide kulud	1 278	1 278	
Saamata sihtfinantseerimine	48 395	48 395	
Kokku nõuded ja ettemaksed	85 069	85 069	

Saamata sihtfinantseerimisena kajastub Haapsalu Piiskopilinnuse EAS välisprojekti raames saamata välisabi perioodil 01.11.-31.12.2018 tehtud kulude osas.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		27		
Käibemaks	56 092		14 556	
Üksikisiku tulumaks		3 710		3 894
Sotsiaalmaks		9 176		8 009
Kohustuslik kogumispension		343		332
Töötuskindlustusmaksed		540		466
Ettemaksukonto jääk	13 907		6 817	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	69 999	13 796	21 373	12 701

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2017						
Soetusmaksumus	6 339	2 635 503	42 833	59 951	278 553	3 023 179
Akumuleeritud kulum		-710 275	-25 497	-54 404		-790 176
Jääkmaksumus	6 339	1 925 228	17 336	5 547	278 553	2 233 003
Ostud ja parendused				74 580	2 116 961	2 191 541
Muud ostud ja parendused				74 580	2 116 961	2 191 541
Amortisatsioonikulu		-155 362	-8 567	-3 164		-167 093
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-8 440				-8 440
31.12.2018						
Soetusmaksumus	6 339	2 612 542	42 833	134 531	2 395 514	5 191 759
Akumuleeritud kulum		-851 116	-34 064	-57 568		-942 748
Jääkmaksumus	6 339	1 761 426	8 769	76 963	2 395 514	4 249 011

Lõpetamata ehitusena kajastuvad Haapsalu Piiskopilinnuse renoveerimisega seotud tööd.

Muud ümberklassifitseerimised varades on seotud Raudtee- ja sidemuuseumi vaguni renoveerimistöde põhivarana arvele võtmisega.

Lisa 6 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Sõiduauto kapitalirent	6 923	3 405	3 518	3,25	30.12.2020
Kapitalirendikohustised kokku	6 923	3 405	3 518		

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Sõiduauto kapitalirent	10 220	3 297	6 923	3,25	30.12.2020
Kapitalirendikohustised kokku	10 220	3 297	6 923		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2018	31.12.2017
Masinad ja seadmed	6 069	9 236
Muud varad	2 700	8 100
Kokku	8 769	17 336

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	531 870	531 870	
Võlad töövõtjatele	11 547	11 547	8
Maksuvõlad	13 796	13 796	4
Saadud sihtfinantseerimine	6 607	6 607	
Saadud tagatiskohustused		0	
Muud kohustused	3 254	3 254	
Kokku võlad ja ettemaksed	567 074	567 074	

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	87 593	87 593	
Võlad töövõtjatele	3 468	3 468	8
Maksuvõlad	12 701	12 701	4
Saadud ettemaksed	409	409	
Muud saadud ettemaksed	409	409	
Saadud sihtfinantseerimine	28 518	28 518	
Saadud tagatistasud	20 000	20 000	
Kokku võlad ja ettemaksed	152 689	152 689	

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Töötasude kohustis	7 264	730
Puhkusetasude kohustis	3 629	2 313
Võlad töövõtjatele majanduskulude eest	654	425
Kokku võlad töövõtjatele	11 547	3 468

Lisa 9 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2018	2017
Tulud piletimüügist	162 674	187 520
Tulud meenete ja trükiste müügist	37 273	38 150
Muud tulud majandustegevusest	84 078	99 636
Muud tulud	423	0
Kokku tulu ettevõtlusest	284 448	325 306

Muude tuludena majandustegevusest kajastuvad tulud edasiantavatest kommunaalteenustest, tulud giiditeenuse osutamisest, toitlustusteenusest, ruumide kasutada andmisest ning bussifirmade peatusetasud.

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2018	2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	584 698	461 882
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	2 299 050	301 767
Tagastatud sihtfinantseerimise jääk	0	-2 460
Kokku annetused ja toetused	2 883 748	761 189
sh eraldi riigieelarvest	892 011	399 334
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	203 871	172 850
sh välisabi põhivara renoveerimiseks EASi kaudu	1 762 609	174 729
sh muud toetajad	25 257	14 276

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2018	2017
Rahaline annetus	2 883 748	761 189
Kokku annetused ja toetused	2 883 748	761 189

Lisa 11 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2018	2017
Sihtotstarbelised eraldised	-2 750	-1 250
Kokku jagatud annetused ja toetused	-2 750	-1 250

Sihtotstarbelise eraldisena kajastub aruandes Iloni joonistusvõistluse laureaate stipendium ja Haapsalu Piiskopilinnuse pealinnuse kunstikonkursi võitjate auhinnarahad.

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2018	2017
Üür ja rent	-22 634	-16 425
Energia	-55 482	-44 292
Elektrienergia	-23 739	-15 808
Soojusenergia	-25 008	-23 941
Kütus	-6 735	-4 543
Mitmesugused bürookulud	-92 784	-46 198
Uurimis- ja arengukulud	0	-28 170
Lähetuskulud	-9 687	-11 037
Koolituskulud	-1 741	-174
Riiklikud ja kohalikud maksud	-858	-2 946
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	-319	96
Museaalidega seotud kulud	-2 454	-1 182
Üritustega korraldamisega seotud kulud	-93 685	-81 552
Inventari kulud	-11 902	-16 446
Muud sõidukite kulud	-4 706	-11 641
Jooksev remont ja korrashoiuteenused	-80 005	-44 306
Muud kommunaalteenused ja kinnistu kulud	-57 569	-34 505
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-433 826	-338 778

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	-389 904	-341 873
Sotsiaalmaksud	-128 971	-114 137
Erisoodustused	-4 330	-3 734
Kokku tööjõukulud	-523 205	-459 744
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	28	24

Erisoodustusena kajastatakse tööga otseselt mitteseotud kulutusi töötajatele nagu ühine külastus teise muuseumisse, jõulupeod töötajatele, töötajate lastele.

Lisa 14 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2018	2017
Intressikulu kapitalirendilt	-283	-389
Intressitulud		
Intressikulu arvelduskrediidilt riigikassas	-2 355	0
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-2 638	-389

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018	31.12.2017	
	Nõuded	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	1 802	2 014	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		260	240

2018	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed		9 843
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 582	58
2017	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed		12 274
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	6 035	5 280

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2018	2017
Arvestatud tasu	41 040	35 840
kütusekulu	1 199	0
lähetuse kulud	984	1 919
muud kulud	732	1 778

Sihtasutusel on kaks asutajat. Asutajateks on Kultuuriministeeriumi ja Haapsalu Linnavalitsus.

Juhatuse liikmele arvestatud tasud kokku 2018.aastal oli 31800 eurot, sealhulgas preemia 4600 eurot. Lisaks kompenseeriti juhatuse liikmele sõidukulusid ning tasuti lähetuste

ja muude kulude eest kokku 2915 eurot. Nõukogule arvestatud tasud 2018.aastal kokku olid 9240 eurot.

Nõuded seotud osapoolte vahel kajastuvad bilansi real "Nõuded ja ettemaksed" ja Lisa 3 real "Ostjatel laekumata nõuded". Müügid seotud osapooltele on kajastatud tulemiaruanDES real "Tulud ettevõtlusest", ostud realt "Mitmesugused tegevuskulud".

üükidena seotud osapooltele kajastub kaupade müük ja teenuste osutamine, ostudena kajastatakse saadud teenuseid.

Seotud osapooltena on kajastatud Est-Trans Kaubaveod AS ja Lääne-Eesti Arenduskeskus SA käivet 2018.aastal. Nende

organisatsioonide kõrgema juhtkonna ja tegevjuhtkonna liikmed on sihtasutuse nõukogu liikmed. Sihtasutuse tehingud seotud isikutega on kõik tehtud lähtuvalt turuhinnast.

Lisa 16 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Alates 22.02.2019 ühineb Sihtasutusega Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid tütarettevõtjana sihtasutus Rannarootsi Muuseum. Sihtasutus Rannarootsi Muuseum asutatakse seoses riigiasutus Rannarootsi Muuseum likvideerimisega ning reorganiseerimisega sihtasutuseks. Sihtasutuse Rannarootsi Muuseum asutaja on Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid. Riigiasutus Rannarootsi Muuseum lõpetab tegevuse 31.05.2019.